



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. III. Majus gaudium esse inventis, aut redditis, aut periculo ereptis rebus caris, quam si nunquam amissæ, aut semper extra periculum fuissent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

illos coluisse Mercurium scribit Servius in illud Æneid. 8. *omnigenumque Deum monstra, & latratror Anubis*; alii aliter fabulantur. Diodorus enim l. 4. Filium Osiridis facit, qui patrem, in peregrinatione secutus, canis imagine pro insignibus usus est.

c *Infans fontis tui*) infantem vocat, quia velut recens natus infans, ex fonte sacri baptismatis novus homo prodiit.

V S V S.

Docet Victorinus illustri exemplo, publicam fidei professionem non erubescere, & potius Deum, quam homines timere.

C A P. III.

Majus gaudium esse inventis, aut redditis, aut periculo ereptis rebus caris, quam si nunquam amissa, aut semper extra periculum fuissent.

i. **D**Eus bone, quid agitur in homine, ut plus gaudeat de salute desperatæ animæ, & de majore periculo liberatæ: quam si spes ei semper affuisset, aut periculum minus fuisset! Etenim tu quoque misericors pater, a plus gaudes *de uno pœnitente, quam de nonaginta novem justis, quibus non est opus pœnitentia.* Et nos cum magna jucunditate audimus, cum audimus, quam exultantis pastoris humeris reportetur ovis, quæ erraverat: & drachma referatur in thesauros tuos, collatantibus vicinis mulieri, quæ invenit. Et lachrymas excutit gaudium solennitatis domus tuæ, cum legitur in domo tua de minore filio *quoniam mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus est.* Gaudes quippe in nobis, & in

Luc. 15.
7.

Luc. 15.
24.

& in Angelis tuis, sancta caritate sanctis. Nam tu semper idem, qui ea, quæ non semper, nec eodem modo sunt, eodem modo semper nosti omnia. Quid ergo agitur in anima, cum amplius delectatur inventis aut redditis rebus, quas diligit, quam si eas semper habuisset? Contestantur enim & cætera, & plena sunt omnia testimoniis clamantibus: Ita est.

2. Triumphat victor Imperator: & non vicisset, nisi pugnavisset. Et quanto majus periculum fuit in prælio, tanto majus est gaudium in triumpho. Iactat tempestas navigantes, minaturque naufragium, omnes futura morte palleſcunt. Tranquillatur cœlum & mare, & exultant nimis, quoniam timuerunt nimis. Æger est carus, & vena ejus malum renuntiat: omnes qui eum saluum cupiunt, ægrotant simul animo. Fit ei recte, & nondum ambulat pristinis viribus: & fit jam tale gaudium, quale non fuit, cum antea salvus & fortis ambularet.

3. Easque ipsas voluptates humanæ vitæ, etiam non inopinatis, & præter voluntatem irruentibus, sed institutis & voluntariis molestiis, homines acquirunt. Edendi & bibendi voluptas nulla est, nisi præcedat esuriendi & sitiendi molestia. Et ebriosi quædam falsiuscula comedunt, quo fiat molestus ardor: quem dum extinguit potatio, fit delectatio. Et institutum est, ut jam pactæ sponsæ non tradantur statim, ne vilem habeat maritus datam, quam non suspiraverit sponsus dilatam. Hoc in turpi & execranda lætitia; hoc in ea, quæ concessa & licita est; hoc in ipsa sincerissima honestate
ami-

Lnc. 15.
35.

amicitiæ; hoc in eo, qui mortuus erat, & revixit: perierat, & inventus est. Vbique majus gaudium, molestia majori præceditur.

4. Quid est hoc Domine Deus meus, cum tu æternum tibi tu ipse sis gaudium, & quædam de te circa te, semper gaudeant? Quid est, quod hæc rerum pars alternat defectu & profectu, offensionibus, & conciliationibus? *b* An is est modus earum, & tantum dedisti eis, cum à summis cælorum usque ad ima terrarum, ab initio usque in finem seculorum, ab angelo usque ad vermiculum, à motu primo usque ad extremum: omnia genera bonorum, & omnia iusta opera tua, suis quæque sedibus locares, & suis quæque temporibus ageres? Hei mihi, quam excelsus es in excelsis, & quam profundus es in profundis! & nusquam recedis, & vix redimus ad te.

N O T Æ.

r. p. q. 21. a
a. 4. ad 4.Homil. 34-
in Euang.

a Plus gaudes de uno pœnitente) pulchre S. Thomas, siue sint innocentes inquit, siue pœnitentes: illi sunt magis Deo dilecti, qui plus habent de gratia. Cæteris tamen paribus innocentia dignior est, & magis dilecta. Dicitur tamen Deus plus gaudere de pœnitente quam de innocente, quia plerumque pœnitentes cautiores, humiliores, & ferventiores resurgunt. Vnde Gregorius dicit: quod dux in prælio eum militem plus diligit, qui post fugam conversus fortiter hostem premit, quam qui nunquam fugit, nec unquam fortiter fecit. Vel alia ratione, quia aequalis donum gratiæ, plus est comparatum pœnitenti, qui meruit pœnam, quam innocenti, qui non meruit. Sicut centum marchæ majus donum est, si dentur pauperi, quam si dentur regi.

b An is est modus earum?) Causam alternantis lætitiæ post pericula, & tristitiæ in periculis, S. D. bene refert in naturæ creatæ mutabilitatem. Cui illud addi potest, amorem qui securitate remittitur,

titur, periculis acui & intendi. Quare cum periclitari advertimus id, quod amamus, depulso periculo magis hilarescimus, majusque gaudium sentimus: quia vehemens metus, torpescentem veluti amorem excitavit.

CAP. IV.

Conversionem hominum magna autoritatis qualis erat Victorinus, plus gaudii afferre, tum quia multis noti sunt, tum quia exemplo suo profunt.

1. **A** Ge Domine, & fac; excita & revoca nos; accende, & rape; flagra, dulcesce; jam amemus, & curramus. Nonne multi ex profundiore tartaro cæcitatibus, quam Victorinus, redeunt ad te: & accedunt, & illuminantur recipientes lumen? quod si qui recipiunt, accipiunt à te potestatem, ut filii tui fiant. Sed si minus noti sunt populis, minus de illis gaudent, etiam qui noverunt eos. Quando enim cum multis gaudetur, & in singulis uberius est gaudium: quia fervefaciunt se, & inflammantur ex alterutro. Deinde quod multis noti, multis sunt autoritati ad salutem, & præeunt secuturis. Ideoque multum de illis, & qui eos præcesserunt, latantur: quia non de solis latantur. Absit enim, ut in tabernaculo tuo præ pauperibus accipiantur personæ divitum, aut præ ignobilibus nobiles: quando potius in- 1. Cor. 13.
firma mundi elegisti, ut confunderes fortia; & ignobilia hujus mundi elegisti, & contemptibilia, & ea quæ non sunt, tanquam quæ sunt, ut ea, quæ sunt evacuares.

2. Et